

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Informatieblad Omgevingsregeling

Omgevingsregeling in het kort

Meet- en rekenmethoden

Aanvraagvereisten

De Omgevingsregeling is de ministeriële regeling bij de Omgevingswet. De regeling bouwt voort op de wet en de vier AMvB's. Het gaat om technische en administratieve regels voor het gebruik van de wet en de AMvB's in de praktijk. Voorop staat dat de regels werkbaar moeten zijn. De Omgevingsregeling bundelt en harmoniseert de regels uit ongeveer 75 bestaande ministeriële regelingen. Hiermee draagt de regeling veel bij aan de vereenvoudiging en verbetering van het omgevingsrecht. De Omgevingsregeling is gericht op alle partijen die in de fysieke leefomgeving actief zijn: burgers, bedrijven en overheden.

Thema's

De Omgevingsregeling kent zes thema's. Deze zijn gericht op initiatiefnemers (veelal burgers of bedrijven) of op bestuursorganen (overheden) of op beide. De thema's zijn:

1. Grenzen van locaties

De Omgevingsregeling bevat de aanwijzing en geometrische begrenzing van locaties die genoemd worden in de Omgevingswet en de AMvB's. Voorbeelden van locaties zijn reserveringsgebieden voor toekomstige uitbreiding van snelwegen, grote rivieren, het kustfundament, hoogspanningsverbindingen, werelderfgoederen en militaire objecten.

De aanwijzing en begrenzing van locaties heeft meerdere doelen. Bijvoorbeeld om aan te geven waar een omgevingswaarde, een instructieregel of een omgevingsvergunningplicht geldt of waar een taak moet worden uitgevoerd.

2. Regels voor activiteiten

Door het Rijk gereguleerde activiteiten

De Omgevingsregeling bevat een praktische uitwerking van een aantal regels voor activiteiten uit het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit bouwwerken leefomgeving. Deze regels zijn bedoeld voor **initiatiefnemers**.

Bij de uitwerking van regels uit het Besluit activiteiten leefomgeving gaat het om:

- regels voor de agrarische milieubelastende activiteit veehouderij. Dit zijn vooral rekenmethoden voor het bepalen van emissies van dierenverblijven. Daarnaast gaat het om meetmethoden voor emissies van innovatieve stallen en eisen aan het monitoringsysteem van luchtwassers.
- regels over externe veiligheid. Denk bijvoorbeeld aan rekenmethoden voor het bepalen van aandachtsgebieden voor brand, explosies en gifwolken rond een activiteit met externe veiligheidsrisico's, zoals buisleidingen met gevaarlijke stoffen.

Bij de uitwerking van regels uit het Besluit bouwwerken leefomgeving gaat het bijvoorbeeld om regels over de duurzaamheid van te bouwen bouwwerken, het energielabel en de keuring van airconditioningsystemen.

Decentraal gereguleerde activiteiten

Naast de genoemde regels voor activiteiten die door het Rijk worden gereguleerd, kent de Omgevingsregeling ook meet- en rekenmethoden voor activiteiten die decentraal worden gereguleerd,

bijvoorbeeld via het omgevingsplan. Dit voorkomt bijvoorbeeld dat gemeenten zelf meet- en rekenmethoden voor geluid moeten opstellen en mogelijk ook onbedoeld verschillen ontstaan. Ook deze regels zijn bedoeld voor initiatiefnemers. Bijvoorbeeld een horecaondernemer kan hier zien hoe hij moet berekenen of zijn activiteit voldoet aan de geluidsnorm in het omgevingsplan.

3. Gegevensverstrekking

De Omgevingsregeling schrijft onder meer voor welke informatie een **initiatiefnemer** moet aanleveren bij zijn aanvraag voor een omgevingsvergunning. Dit zijn de zogeheten aanvraagvereisten. Er is een aantal algemene aanvraagvereisten en er zijn specifieke aanvraagvereisten per activiteit.

Een algemeen aanvraagvereiste is bijvoorbeeld het aangeven van de locatie waar de activiteit plaatsvindt. Specifieke aanvraagvereisten zijn bijvoorbeeld de hoeveelheid te lozen koelwater van een stookinstallatie, een beschrijving van het soort gas in een opslagtank en de berekening van veiligheidsafstanden. De indeling van aanvraagvereisten voor specifieke activiteiten in de Omgevingsregeling sluit aan bij de indeling van het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit bouwwerken leefomgeving. De aanvraagvereisten zijn daarmee geordend vanuit de initiatiefnemer (welke activiteit vraag ik aan) en zo specifiek mogelijk uitgewerkt.

Om initiatiefnemers te stimuleren om aan participatie te doen, is ook een aanvraagvereiste participatie opgenomen¹. Dit vereiste houdt in dat de initiatiefnemer aangeeft of en zo ja op welke manier hij de omgeving heeft betrokken bij de voorbereiding van zijn initiatief en wat de resultaten zijn.

4. Meet- en rekenmethoden voor besluiten

Bestuursorganen moeten hun besluiten over omgevingsplannen, vergunningaanvragen en projectbesluiten motiveren, vaak ook kwantitatief. Als een gemeente bijvoorbeeld een nieuwe weg wil opnemen in het omgevingsplan, moet zij aantonen dat de luchtkwaliteit binnen de normen blijft. De Omgevingsregeling bevat de meet- en rekenmethoden die **bestuursorganen** daarbij moeten gebruiken.

5. Monitoring en informatieverplichtingen

De Omgevingsregeling bevat meet- en rekenmethoden voor **bestuursorganen** voor de monitoring van de leefomgeving. Voorbeelden zijn de monitoring van luchtkwaliteit, de toestand van het water en het zwemwater en geluidbelastingkaarten. Hiermee wordt bepaald of doelen, zoals omgevingswaarden, worden gehaald.

De regels voor monitoring geven uitvoering aan Europese en internationale verplichtingen en het Besluit kwaliteit leefomgeving. De Europese verplichtingen staan bijvoorbeeld in de richtlijn luchtkwaliteit, de richtlijn omgevingslawaaier, de kaderrichtlijn water en de zwemwaterrichtlijn.

6. Financiële bepalingen

De Omgevingsregeling bevat regels voor de berekening van plankosten door **bestuursorganen**. Dit zijn de kosten voor investeringen in publieke voorzieningen bij een gebiedsontwikkeling. Een gemeente kan deze kosten verhalen op initiatiefnemers.

Ook bevat de Omgevingsregeling bepalingen over leges van het Rijk. De regeling bepaalt dat leges worden geheven als een minister het bevoegd gezag is voor een omgevingsvergunning of maatwerkvoorschrift, bijvoorbeeld bij bepaalde milieubelastende activiteiten of wateractiviteiten. De regeling bevat ook de tarieven. Uitgangspunt voor de rijksleges is het profijtbeginsel: als de aanvrager individueel voordeel heeft bij zijn aanvraag, is de gedachte dat hij ook moet betalen voor de dienstverlening voor zijn aanvraag.

Metten en rekenen

Veel van de regels in de Omgevingsregeling gaan over meten en rekenen. Zoals hierboven aangegeven zijn deze opgenomen bij het thema waar ze bij horen: regels voor activiteiten (2), meet- en rekenmethoden voor besluiten (4) en monitoring en informatieverplichtingen (5). Meestal is bij verschillende thema's dezelfde methode voorgeschreven.

Invoeringsregeling en aanvullingsregelingen

De Omgevingsregeling bevat nu al het grootste deel van de regels. Later wordt de Omgevingsregeling via de Invoeringsregeling nog met een beperkt aantal onderwerpen aangevuld. Dit zijn bijvoorbeeld begrenzing van beperkingengebieden bij rijkswegen en hoofdspoorwegen, eisen aan energiebesparende maatregelen, aanvraagvereisten voor omgevingsvergunningen voor bouwactiviteiten of activiteiten rond spoorwegen en (meet- en reken) regels voor waterkwaliteit en waterveiligheid.

De Omgevingsregeling wordt ook via de aanvullingsregelingen voor bodem, geluid, natuur en grondeigendom aangevuld.

¹ Voor meer informatie over participatie zie het informatieblad 'Participatie in de Omgevingswet. Wat regelt de wet?' op omgevingswetportaal.nl/informatieblad-participatie

Wegwijzer voor aspecten

Zoekt u in de Omgevingsregeling regels voor de aspecten geluid, trillingen, geur, luchtkwaliteit of externe veiligheid? De wegwijzer laat zien onder welke thema's van de Omgevingsregeling de regels te vinden zijn en of deze regels gelden voor initiatiefnemers of bestuursorganen of voor beiden.

Aspect Thema	 Geluid	 Trillingen	 Geur Zuivering- technische werken	 Geur Dier- verblijven	 Lucht- kwaliteit	 Externe veiligheid
Grenzen van locaties						
Regels voor activiteiten						
Gegevens- verstrekking						
Meet- en rekenregels voor besluiten						
Monitoring en informatie- verplichtingen						
Financiële bepalingen						

 Voor initiatiefnemers en bestuursorganen

 Voor initiatiefnemers

 Voor bestuursorganen

Winstpunten

De Omgevingsregeling draagt bij aan de verbeterdoelen van de Omgevingswet. Hierbij gaat het vooral om de doelen 'inzichtelijke, voorspelbare en gebruiksvriendelijke regels' en 'snellere en betere besluitvorming'. Specifiek bevat de regeling de volgende winstpunten:

Gebruiksgemak

Een groot deel van de gebruiksvriendelijkheid ontstaat door het bundelen van veel verschillende regelingen in één regeling. De regels zijn geordend naar doelgroep en vervolgens naar onderwerp. Deze ordening sluit aan bij de AMvB's. Daardoor kunnen alle regels die bij elkaar horen bij elkaar worden geplaatst. Dit komt de vindbaarheid en inzichtelijkheid sterk ten goede. Dit geldt bijvoorbeeld voor de aanvraagvereisten, de aangewezen en begrensde locaties en de meet- en rekenmethoden.

Daarnaast ontstaat meer gebruiksgemak doordat de regels zijn verduidelijkt. Zo verwijst de Omgevingsregeling bijvoorbeeld naar specifieke onderdelen van het Handboek Omgevingsveiligheid in plaats van naar het handboek als geheel. Hierdoor is duidelijk welke onderdelen een juridisch bindende status hebben en welke onderdelen toelichting zijn.

Een andere verduidelijking ten opzichte van de huidige situatie is de digitale ontsluiting van de in de regeling aangewezen en begrensde locaties. Voorheen bevatte de regelgeving kaarten in pdf-formaat. De digitale ontsluiting zorgt voor grotere nauwkeurigheid en is gebruiksvriendelijker, doordat je bijvoorbeeld kunt inzoomen.

Last but not least ontstaat gebruiksvriendelijkheid doordat regels waar mogelijk hetzelfde blijven en dus herkenbaar voor de gebruiker. Bijvoorbeeld het hart van de meet- en rekenmethoden is inhoudelijk nog actueel en daarom niet gewijzigd.

Harmonisatie

Harmonisatie draagt bij aan een grotere inzichtelijkheid van de regels. Het is uitgevoerd voor veel onderwerpen in de regeling. Voorbeelden:

- De algemene aanvraagvereisten zijn voor alle omgevingsvergunningen gelijk.
- De digitale ontsluiting van locaties vindt plaats via een (nieuwe) digitale standaard. Mede-overheden gaan deze standaard ook gebruiken. Hierdoor wordt het op termijn mogelijk om in het Omgevingsloket kaarten en regels van alle overheden in samenhang te raadplegen.
- Voor initiatiefnemers en voor bestuursorganen gelden dezelfde meet- en rekenmethoden. Daardoor berekent iedereen de waarden voor geur, geluid, trillingen en externe veiligheid op dezelfde manier.

Minder lasten voor initiatiefnemers en overheden

De verbetering van het gebruiksgemak en de harmonisatie van de regels leiden op zichzelf al tot een vermindering van de onderzoeks- en administratieve lasten voor initiatiefnemers en overheden. Maar er zijn nog meer wijzigingen die leiden tot een vermindering van de lasten. Voorbeelden:

- Waar mogelijk zijn de aanvraagvereisten zo specifiek mogelijk per activiteit uitgewerkt. Hierdoor ontstaat duidelijkheid voor initiatiefnemers en beschikt het bevoegd gezag snel over de benodigde informatie. Hierdoor is er minder kans op 'overvragen' en vertraging.
- Het gebruik van bijvoorbeeld vuistregels (in plaats van rekenmodellen) is toegestaan als hiermee met voldoende nauwkeurigheid kan worden aangetoond dat een norm wordt gehaald. Dit bespaart kosten voor gedetailleerde berekeningen met modellen.

Betere besluitvorming

Het aanvraagvereiste participatie is opgenomen om initiatiefnemers te stimuleren om aan participatie te doen. Vroegtijdig betrekken van de omgeving zorgt ervoor dat verschillende perspectieven, kennis en creativiteit snel op tafel komen. Zo zorgt participatie voor meer draagvlak en betere besluiten.